

ΘΕΜΑ: Σύνοδος Κορυφής και Διεθνής Έκθεση για την Ενέργεια (Lisbon Energy Summit & Exhibition, 27-29.5.2024)

Το διάστημα μεταξύ 27 και 29 Μαΐου τ.ε., έλαβε χώρα η Σύνοδος Κορυφής και η Διεθνής Έκθεση για την Ενέργεια (Lisbon Energy Summit & Exhibition 2024), συγκεντρώνοντας πάνω από 3.000 επισκέπτες στον εκθεσιακό χώρο της FIL, στη Λισσαβόνα.

Με θέμα 'Δημιουργία του αυριανού ενεργειακού συστήματος ήδη από σήμερα', κυβερνητικά στελέχη, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, υπεύθυνοι για την ανάπτυξη έργων, επενδυτές και καινοτόμες επιχειρήσεις από την Πορτογαλία και το εξωτερικό, συμμετείχαν σε ένα τριήμερο στρατηγικό συνέδριο υψηλού επιπέδου σχετικά με τη μετάβαση του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ σε ένα σύστημα βασισμένο στις ΑΠΕ και ευθυγραμμιζόμενο με τις πρωτοβουλίες του προγράμματος REPowerEU.

Το Γραφείο μας εκπροσωπήθηκε από την υπογράφουσα στις εργασίες της πρώτης ημέρας, από τις οποίες συγκρατούνται τα ακόλουθα:

Στην εναρκτήρια συνεδρίαση της Συνόδου Κορυφής, η π/Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κα Maria da Graça Carvalho, ανακοίνωσε την έναρξη ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την κεντρική προμήθεια ανανεώσιμων αερίων, με στόχο την ενθάρρυνση της ανάπτυξης έργων στον τομέα του πράσινου υδρογόνου και του βιομεθανίου. Η Υπουργός αναφέρθηκε στη στρατηγική της νέας κυβέρνησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αποκάλυψε ότι η δημοπρασία, που είχε σχεδιασθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση, αφορά στη διάθεση 140 εκατ. ευρώ σε δέκα χρόνια (με χρηματοδότηση του Ταμείου Περιβάλλοντος) με σκοπό την εξισορρόπηση των διακυμάνσεων των τιμών στα έργα πράσινου υδρογόνου και βιομεθανίου.

Όσον αφορά το υδρογόνο, η κα da Graça Carvalho υπενθύμισε ότι τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους επιλέχθηκαν δύο πορτογαλικά έργα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον πρώτο διαγωνισμό που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Υδρογόνου και ο οποίος θα διαθέσει περίπου 720 εκατ. ευρώ για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου σε επτά έργα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Υπουργός εξέφρασε την άποψη ότι το υδρογόνο θα διαδραματίσει θεμελιώδη ρόλο στη βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας της πορτογαλικής βιομηχανίας, υπενθυμίζοντας τον ρόλο της Πορτογαλίας στη δημιουργία του μεγαλύτερου ευρωπαϊκού διαδρόμου παραγωγής και διανομής υδρογόνου (μαζί με χώρες όπως η Ισπανία και η Γερμανία).

Ανακοίνωσε, επίσης, ότι οι εργασίες για την αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα θα πρέπει να ολοκληρωθούν έως τα τέλη Ιουνίου και στη συνέχεια θα εισέλθουν στη φάση της δημόσιας διαβούλευσης. Σύμφωνα με την Υπουργό, πρόκειται για ένα φιλόδοξο σχέδιο που προβλέπει την επίτευξη των στόχων ουδετερότητας σε εκπομπές άνθρακα πριν το 2035. Δήλωσε, επίσης, ότι αναζητούνται εναλλακτικές λύσεις όχι μόνο μέσω των ανανεώσιμων αερίων, αλλά και της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας. Η κυβέρνηση αναμένεται να ανακοινώσει ειδήσεις σχετικά με το θέμα αυτό γύρω στα μέσα Ιουλίου.

Ωστόσο, σε δηλώσεις της σε δημοσιογράφους στο περιθώριο της Συνόδου, η αξιωματούχος της π/κυβέρνησης παραδέχθηκε ότι η παραγωγική δυναμικότητα από υπεράκτια αιολικά πάρκα πρόκειται να αναθεωρηθεί προς τα κάτω σε σχέση με τις

προβλέψεις της προηγούμενης κυβέρνησης, δηλαδή από τα 10 γιγαβάτ στα 2 γιγαβάτ, έτσι ώστε να μειωθεί ο αντίκτυπος στο κόστος για τον καταναλωτή.

Σχολιάζοντας τα ανωτέρω στον τύπο, ο πρόεδρος της Πορτογαλικής Ένωσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (APREN), κ. Pedro Amaral Jorge, έκρινε ότι είναι πρόωρο να αναθεωρηθούν οι στόχοι της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, υποστηρίζοντας την άποψη ότι πριν αρχίσουμε να αναθεωρούμε προς τα κάτω οιοδήποτε μέγεθος των δημοπρασιών, ανεξαρτήτως τεχνολογίας, είναι απαραίτητο να καταλάβουμε ποιες είναι οι προβλέψεις κατανάλωσης και με ποιο κόστος θα παραχθεί η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια μόλις κατασκευαστούν πράγματι τα έργα. Ο πρόεδρος της APREN υπενθύμισε ότι η ανάπτυξη ενός τέτοιου έργου θα μπορούσε να διαρκέσει μεταξύ οκτώ και δέκα ετών και, ως εκ τούτου, είναι πρόωρη η αναφορά ότι οι δημοπρασίες για τα υπεράκτια αιολικά μπορεί να δημιουργήσουν κόστος για τους καταναλωτές.

Στο εναρκτήριο πάνελ της πρώτης ημέρας του Στρατηγικού Συνεδρίου συζητήθηκε το θέμα της επιτάχυνσης της ενεργειακής μετάβασης μέσω υποστηρικτικών πολιτικών, με ορισμένους από τους ιθύνοντες του τομέα να τοποθετούνται γύρω από την παγκόσμια κρίση σε θέματα ενεργειακής ασφάλειας, προσβασιμότητας και βιωσιμότητας.

Στο πάνελ συμμετείχαν ο κ. Joseph McMonigle, Γενικός Γραμματέας του Διεθνές Φόρουμ Ενέργειας (IEF), η κα Paula Pinho από τη Γενική Διεύθυνση Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Giulia Chierchia, Εκτελεστική Αντιπρόεδρος, αρμόδια για στρατηγική, αειφορία και επιχειρήσεις στη BP, ο κ. João Faria Conceição, Διευθύνων Σύμβουλος στην πορτογαλική REN (Εθνικά Ενεργειακά Δίκτυα για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας και φ/α) και η κα Bianca Dragomir, Διευθύντρια στην Cleantech Iberia.

Πιο συγκεκριμένα, συζητήθηκαν οι δυνατότητες των υπευθύνων χάραξης πολιτικής να άρουν τα εμπόδια στις εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη των έργων καθαρής ενέργειας που θα διευκολύνουν το πέρασμα σε ένα ασφαλές και βιώσιμο ενεργειακό μέλλον. Επίσης, σχολιάστηκε ο ρόλος που έχει διαδραματίσει η Ενεργειακή Πλατφόρμα της ΕΕ στο συντονισμό των διαπραγματεύσεων της ΕΕ με εξωτερικούς προμηθευτές αερίου για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή ενέργεια και την αποφυγή διαταραχών στον ενεργειακό εφοδιασμό. Στο πλαίσιο αυτό, η κα Chierchia δήλωσε ότι η πολιτική πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσπάθειας και ότι όσον αφορά τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, θα πρέπει να επισπευσθεί η ενσωμάτωση των οικείων ρυθμίσεων στο εσωτερικό δίκαιο κάθε χώρας. Στη συνέχεια, η κα Dragomir τόνισε ότι το 70% των εταιρειών στην Ευρώπη είναι της άποψης ότι ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια για τη μετάβαση είναι ο ρυθμιστικός κατακερματισμός.

Τα υπόλοιπα πάνελς ασχολήθηκαν με θέματα όπως η ενεργειακή διασύνδεση και ένταξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ηλεκτρικό δίκτυο στην περιοχή της Μεσογείου, οι ευκαιρίες και προκλήσεις που δημιουργούνται από τις παγκόσμιες φιλοδοξίες για την ανάπτυξη της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και η υπερκέρραση των εμποδίων για την επιτυχή εφαρμογή και την κλιμάκωση της δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα.